ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ: କଟକ

ଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା 34332 / 2023

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଏବଂ 227 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ।

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ...... ଆବେଦନକାରୀମାନେ

-ବନାମ-

ଶୁଭଙ୍କରୀ ଦାସ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ...... ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ

HIGH COURT ORISSA
सत्यमेव जयते

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ : ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପାର୍ଥ ସାରଥି ନାୟକ,
ଭାରତ ସଂଘ ପାଇଁ ବରିଷ୍ଠ ସ୍ଥାୟୀ ଅଧିବକ୍ତା

ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ : ମେସର୍ସ ତନ୍ମୟ ମିଶ୍ର ଏବଂ
ଡି.କେ. ପଟ୍ଟନାୟକ, ଅଧିବକ୍ତାମାନେ
[ପ୍ରତିପକ୍ଷ 1 ରୁ 3]

ଉପସ୍ଥିତ:

ମାନ୍ୟବର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଡ. ବି.ଆର୍ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ଏବଂ

ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମୁରାହରି ଶ୍ରୀ ରମଣ

ରାୟ ତାରିଖ: 02.11.2023

ଡ. ବି.ଆର୍ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଆବେଦନକାରୀ ଭାବେ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାମାନେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, କଟକ ବିଚାରପୀଠ, କଟକଙ୍କ ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 260/00/163/2018ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା 13.07.2023 ତାରିଖର

ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ଲାଭ ସହିତ ଯୋଗ ଦେବାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ତାରିଖ ଠାରୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

2. ସଂକ୍ଷିପ୍ତରେ, ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟମୂଳକ ଛାଞ୍ଚ ହେଉଛି ଯେ ଆବଶ୍ୟକ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିବା ଏବଂ ସାକ୍ଷାତକାରର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ପରେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଗଣ ଯୋଗାଯୋଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ଆଇଆଇଏମ୍‌ସି), ଢେଙ୍କାନାଳରେ ପାଠାଗାରର ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ବୈଷୟିକ ସହାୟକ ଏବଂ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରଶିକ୍ଷକ/ଶିକ୍ଷକ ପଦବୀ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହିପରି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଜାରି ରହିଥିବାବେଳେ, 17.10.2017 ତାରିଖର ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ପଦବୀ ପାଠାଗାର ସଂଯୋଜକକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 2ଙ୍କ ପଦବୀ ବୈଷୟିକ ସଂଯୋଜକକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 3ଙ୍କ ପଦବୀ ଶିକ୍ଷାଗତ ସଂଯୋଜକ (ଆଇଟି) କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇ ଥିଲା । ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ 2ଙ୍କୁ 1995 ମସିହାରେ ନିଜ ନିଜ ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେବେଠାରୁ ସେମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଜାରି ରଖି ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ । ସେହିପରି, 2002 ମସିହାରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 3 ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେବେଠାରୁ ସେ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଜାରି ରଖି ନିର୍ବାହ କରୁଛନ୍ତି । ଯଦିଓ ଅନୁମୋଦିତ ପଦବୀ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ/କାମଚଳା ଆଧାରରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତି ମାସରେ ଏକତ୍ରୀକୃତ ପାରିଶ୍ରମିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିଲା । ତଥାପି, ଉକ୍ତ ପାରିଶ୍ରମିକ ସମୟ ସମୟରେ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେମାନେ ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖ ଠାରୁ ଆଇଆଇଏମ୍‌ସି, ଢେଙ୍କାନାଳରେ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିଛନ୍ତି । ଯଦିଓ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ 2, 23 ବର୍ଷରୁ

ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ସେବା ଜାରି ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା 3, 16 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ଜାରି ରଖିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ସଂଶୋଧିତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିଷୟରେ 15.02.2018 ତାରିଖରେ ଏକ ପରିପତ୍ର ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆଇଆଇଏମ୍‌ସି/ଏହାର ଆଞ୍ଚଳିକ ପରିସରରେ 5 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିବୃତ୍ତ କରିଦିଆଯିବ, ତେଣୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 260/00/163 / 2018 ଦାଖଲ କରି, 15.02.2018 ତାରିଖର ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବାକୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଯୋଗଦାନ ତାରିଖ ଠାରୁ ସେମାନଙ୍କର ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବାକୁ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଫଳସ୍ୱରୂପ ସେବା ଲାଭ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, କଟକ ବିଚାରପୀଠ, କଟକଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇଥିଲେ। ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ଉକ୍ତ ମୂଳ ଆବେଦନକୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ 13.07.2023 ତାରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପରିସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ:-

> *"ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନା, ଆଇନର ସ୍ଥିରୀକୃତ ସ୍ଥିତି ଏବଂ ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଯେଉଁ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ସେହି ସମାନ ସ୍ଥିତିରେ ଥିବା ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ସମାନତା ଆଧାରରେ ନିୟମିତ କରାଯାଉ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏହି ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତି ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ। ତଦନୁସାରେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ଲାଭ ସହିତ ଯୋଗ ଦେବାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ତାରିଖ ଠାରୁ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ଆଦେଶର ନକଲ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ତାରିଖ ଠାରୁ ୨୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବ ।"*

ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ରିଟ୍ ଆବେଦନକାରୀମାନେ, ଉପରୋକ୍ତ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଦାଖଲ

କରିଛନ୍ତି ।

3. ଆବେଦନକାରୀ-ଭାରତ ସଂଘଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ସ୍ଥାୟୀ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ପି.ଏସ୍. ନାୟକ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଯୋଗଦାନ ତାରିଖ ଠାରୁ ଏପରି ଲାଭ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହଁନ୍ତି । ଅତି ବେଶୀରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ତାରିଖଠାରୁ ସେମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖଠାରୁ ନୁହେଁ । ତାଙ୍କ ମତରେ, ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ମାମଲାରେ, ଅର୍ଥାତ୍ 31.07.2017ରେ ପରିସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ***ବସନ୍ତ କୁମାର ସାହୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ*** (ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା 24759 / 2012) ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଅନୁମୋଦିତ ପଦବୀ ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥିବାରୁ ପ୍ରୟୋଜନାତିରିକ୍ତ ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ସେହିସବୁ ପଦବୀରେ ସେମାନଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ମତରେ, ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ତାରିଖଠାରୁ ପ୍ରୟୋଜନାତିରିକ୍ତ ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି କରି ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବାକୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇପାରେ ।

4. ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡି.କେ. ପଟ୍ଟନାୟକ ଏପରି ସ୍ଥିତିକୁ ତୀବ୍ର ବିରୋଧ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ତଥ୍ୟରେ ଆଧାରିତ ନଥିବା ସୂଚନା ଦେଇ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ବିଭ୍ରାନ୍ତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ, ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ଲାଭ ସହିତ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ

ସେବାର ନିୟମିତୀକରଣର ଲାଭକୁ ସେମାନଙ୍କ ଯୋଗଦାନର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ତାରିଖଠାରୁ ବର୍ଦ୍ଧିତ କରିବାକୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଥିଲେ ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣ, ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସମୟରେ, ***ଅମରୀଶ କୁମାର ବନାମ ଭାରତୀୟ ଗଣ ଯୋଗାଯୋଗ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ*** (14.02.2020ରେ ପରିସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା 5906/2018 ଏବଂ ସିଏମ୍ ଏପିପିଏଲ୍ 23016/2018) ମାମଲାରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର କରିଛନ୍ତି । ***ଅମରୀଶ କୁମାର*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)ରେ, ***ବସନ୍ତ କୁମାର ସାହୁ*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଟିପ୍ପଣୀ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସମସ୍ତ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ଲାଭ ସହିତ ଯୋଗ ଦେବାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ତାରିଖ ଠାରୁ ନିୟମିତୀକରଣର ଲାଭ ବର୍ଦ୍ଧିତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ***ଅମରୀଶ କୁମାର*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)ରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଆବେଦନ (ସି) ସଂଖ୍ୟା 710 / 2010ରେ ମଧ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକୁ 10.12.2021 ତାରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତଦନୁସାରେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଏହି ଆଦେଶ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ଏହିପରି, ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ।

5. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶ୍ରବଣ କଲା ପରେ ଏବଂ ନଥି ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ, ଏହା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ଯେ ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନେ 1995 ଏବଂ 2002 ମସିହାରେ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ନିଯୁକ୍ତି ତାରିଖ ଠାରୁ ସେମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ନିର୍ବାହ କରୁଛନ୍ତି । 2017 ମସିହାରେ, ପାରିଶ୍ରମିକରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ନକରି ସେମାନଙ୍କ

ପଦବୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ସେବାକୁ ନିୟମିତ ନକରି, କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 15.02.2018 ଉପରେ ଏକ ପରିପତ୍ର ଜାରି କରିଥିଲେ, ଯାହା 1995 ଏବଂ 2002 ରୁ ସେମାନଙ୍କର ସେବା ବିନିଯୋଗ କରିବା ପରେ, ଅର୍ଥାତ୍ 23 ବର୍ଷ ଏବଂ 16 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ, ସେମାନଙ୍କର ନିୟମିତୀକରଣର ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଅସୁବିଧାକୁ ସମାଧାନ କରିବା ଆଭିମୁଖ୍ୟର ଏକ ଛଦ୍ମବେଶୀ ଉପାୟ ଅଟେ ।

6. ***କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଉମାଦେବୀ,*** 2006 (4) SCC 1***; ତାମିଲନାଡୁ ସରକାର ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ତାମିଲନାଡୁ ମକ୍କଲ ନାଲା ପାନିୟାଲାର୍ଗଲ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,*** 2023 SCC OnLine SC 393 ଏବଂ ***ବିଭୂତି ଶଙ୍କର ପାଣ୍ଡେ ବନାମ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,*** 2023 LiveLaw (SC) 91 ମାମଲାରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ କୌଣସି ଅନୁମୋଦିତ ପଦବୀ ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ ଏବଂ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 14 ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇନାହିଁ । ତେଣୁ, ପ୍ରତିପକ୍ଷମାନଙ୍କ ନିୟମିତୀକରଣ ପାଇଁ କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ ।

7. ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ମାମଲାରେ କୌଣସି ଉପଯୋଗ ନାହିଁ, କାରଣ, ସମାନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଅର୍ଥାତ୍ ***ବସନ୍ତ କୁମାର ସାହୁ*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ), ***ଉମାଦେବୀ*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ଏବଂ ***କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ବନାମ ଏମ୍.ଏଲ୍. କେଶରୀ,*** 2010 (II) OLR (SC) 932ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍କତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି, ଏହିପରି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିୟମିତୀକରଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ।

HIGH COURT ORISSA
सत्यमेव जयते

ସେହିଭଳି, 31.07.2017ରେ ପରିସମାପ୍ତ ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) ସଂଖ୍ୟା 24758 / 2012 ***ମନୋଜ କୁମାର ଜେନା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ*** ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ସମାନ ମତ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯେପରି ***ବସନ୍ତ କୁମାର ସାହୁ*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)ଙ୍କ ମାମଲାରେ ନିଆଯାଇଥିଲା । ***ମନୋଜ କୁମାର ଜେନା*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)ଙ୍କ ମାମଲାରେ ପାରିତ ଆଦେଶ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏସ୍.ଏଲ୍.ପି. ସଂଖ୍ୟା 35963 / 2017ରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା 05.01.2018 ତାରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ଦ୍ୱାରା, ***ମନୋଜ କୁମାର ଜେନା*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)ଙ୍କ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ନିଶ୍ଚିତ କରାଗଲା । ଏଠାରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଉପରେ ସୂଚିତ ହୋଇଥିବା ଉଭୟ ମାମଲାରେ, ଅର୍ଥାତ୍ ***ବସନ୍ତ କୁମାର ସାହୁ*** ଏବଂ ***ମନୋଜ କୁମାର ଜେନା*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ, ଆମମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ (ଡ. ବି. ଆର୍. ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ, ଏସିଜେ) ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯିବା ପରେ, ଏହାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ, ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ***ବସନ୍ତ କୁମାର ସାହୁ*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)ଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ***ଅମରୀଶ କୁମାର*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)ଙ୍କ ମାମଲାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ।

HIGH COURT
सत्यमेव जयते
ORISSA

8. ***ଅମରୀଶ କୁମାର*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)ଙ୍କ ମାମଲାରେ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିମ୍ନମତେ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ: -

> *"ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ମଧ୍ୟ, ସ୍ୱୀକୃତ ଭାବେ ଶ୍ରମିକମାନେ 23 ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି। 23 ବର୍ଷ ଧରି ନିୟମିତ ସେବାର ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅନୁଚିତ ଶ୍ରମ ଅଭ୍ୟାସ ସହିତ ସମାନ ଅଟେ। ଏହି ଅଧିନିୟମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଅନୁଚିତ ଶ୍ରମ ଅଭ୍ୟାସକୁ ନିବାରଣ କରିବା ଯାହା ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947ର ପଞ୍ଚମ ଅନୁସୂଚୀରେ*

ଧାରା 2 ଏ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂଜ୍ଞା ହେଉଛି ଖଣ୍ଡ 10 ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି:

> *"10. ସ୍ଥାୟୀ ଶ୍ରମିକର ମାନ୍ୟତା ଏବଂ ବିଶେଷାଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ "ବଦ୍ଲିସ୍", ସାମୟିକ କିମ୍ବା ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବା ଏବଂ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ସେମାନଙ୍କୁ ଏହିପରି ଜାରି ରଖିବା" ।*

7. ଏଠାରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିବା ଅଧୁନା ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ 23 ବର୍ଷ ଧରି ସାମୟିକ ଶ୍ରମିକ ଭାବରେ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ସେବାରେ ରଖିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାୟୀ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ମାନ୍ୟତା ଏବଂ ବିଶେଷାଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବା ଅନୁଚିତ ଶ୍ରମ ଅଭ୍ୟାସ ଯାହା ବେଆଇନ ଅଟେ ଏବଂ ଏହାକୁ ନାକଚ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ଓଡ଼ିଶା (ଢେଙ୍କାନାଳ) ରେ ଏହାର ଅନ୍ୟ ପ୍ରଶାସନିକ ୟୁନିଟରେ ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧ ଶତାବ୍ଦୀ ଧରି କାମଚଳା ଭିତ୍ତିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସମାନ ସ୍ତରରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ 31.07.2017ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିବା ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.ପି.(ସି) 24759/2012, ବସନ୍ତ କୁମାର ସାହୁ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ ମାମଲାରେ ନିୟମିତ କରିବାକୁ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ରାୟ ଉମାଦେବୀ (ପୂର୍ବୋକ୍ତ) ଏବଂ କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଏମ୍.ଏଲ୍. କେଶରୀ (2010) 9 SCC 247 ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ନିର୍ଭର କରିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଉକ୍ତ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ SLPକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ 05.01.2018 ରେ ନାକଚ କରିଦେଇଥିଲେ; ତେଣୁ, ଏହା ଚୂଡ଼ାନ୍ତତା ହାସଲ କରିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ସମାନ ଅଟେ । ଏହି ସ୍ଥିତି ରେ, ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନେ ପ୍ରାୟ 23 ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ନିଯୁକ୍ତିଦାତା ସମାନ ଥିଲେ;ସେମାନେ ଅନୁମୋଦିତ ପଦବୀଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ; ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କର୍ମଚାରୀ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇନଥିଲା, ତେଣୁ, ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ହେଉଥିବା ବ୍ୟବହାର ଅନୁଚିତ ଶ୍ରମ ଅଭ୍ୟାସ ଅଟେ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ସେମାନଙ୍କର ସେବା ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ଲାଭ ସହିତ ଯୋଗ ଦେବାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ତାରିଖ ଠାରୁ ନିୟମିତ କରାଯିବ ।

9. ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଯେ ଦିଲ୍ଲୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ***ଅମରୀଶ କୁମାର*** (ପୂର୍ବୋକ୍ତ)ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଆବେଦନ (ସି) ସଂଖ୍ୟା 710 / 2021ରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା,

ଯାହାକୁ 10.12.2021 ତାରିଖର ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ, ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ତେଣୁ, ଉକ୍ତ ରାୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିଛନ୍ତି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହଁନ୍ତି । ଏହିପରି, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 260/00/163/2018ରେ 13.07.2023 ତାରିଖରେ ପାରିତ ଆଦେଶ ଏତଦ୍ ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ତାରିଖରୁ ଷାଠିଏ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ଲାଭ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ଯୋଗଦାନର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ତାରିଖ ଠାରୁ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

10. ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ରିଟ୍ ଆବେଦନର ବିଚାର ପାଇଁ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା । ତେବେ, ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

(ଡ. ବି. ଆର୍. ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ)
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟଧୀଶ

ଏମ୍.ଏସ୍. ରମଣ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ମୁଁ ଏକମତ ।

(ଏମ୍.ଏସ୍. ରମଣ)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ
2 ନଭେମ୍ବର, 2023, ଅରୁଣ

HIGH COURT
ସତ୍ୟମେବ ଜୟତେ
ORISSA

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ। ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ବୟାନଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ।"

ଅନୁବାଦକ - ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ସୋରେନ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ